

Par Hundrede konservative Vælgere i Ringkøbing Amt, som har stemt paa Venstre ved sidste Valg, vender tilbage til deres virkelige Parti. I samme Øjeblik foregaar der en saadan Forskydning, at de Konservative faar et af Kredsmandaterne, og i samme Øjeblik faar Venstre et Tillægsmandat i København.

Jeg skal nævne, hvilket Udfald Valget vilde have faaet, hvis man havde anvendt den af Ministeren foreslaaede Metode. Saa vidt jeg kan se — det vil blive muligt for Statistisk Departement at eftergaa dette —, vilde der i København være blevet kredsvalgt 9 Socialdemokrater, 6 Konservative, 1 Radikal, 1 af Erhvervspartiet og 1 af Venstrelisten. Endvidere vilde ved den senere Tillægsmandatfordeling de Konservative have faaet 1, Erhvervspartiet 1, de Radikale 1 og Socialdemokraterne 3. Det vil sige, at Repræsentationen i Hovedstaden kun paa eet Punkt vilde have været forandret, nemlig derhen, at de Konservative var gaaet ned fra 8 til 7 Mandater, medens Venstre havde faaet 1 Mandat. Men hvis man derefter undersøger videre, hvorledes Tillægsmandatfordelingen i Landet da vilde have virket, vil det vise sig, at det ikke er det konservative Parti, som kom til at afgive et Mandat til Venstre, men at Socialdemokraterne vilde miste deres sidste Tillægsmandat, som vilde gaa over til de Konservative. Den Omstændighed, at Venstre fik et Mandat mere, end det havde Krav paa, vilde betyde, at en konservativ Mand skødes ud i Hovedstaden, og at der i Stedet for blev valgt en Konservativ i Jylland, at altsaa Socialdemokraterne mistede et af deres jydsk Tillægsmandater.

Hele Grundlaget for dette er urigtigt og ubilligt, idet det fremkommer derved, at Venstre faar et Mandat mere, end det har Krav paa. Derfor vil jeg henstille, at man ikke vil forsøge at foretage en Ændring, som rokker ved den fuldkomne forholds-mæssige Fordeling; det sidste Valg har givet, men at man søger andre Veje til at ændre Lovforslaget paa dette Punkt, hvis det trænger dertil.

Jeg skal endnu gøre opmærksom paa en Ting, som man ikke har haft Øje for. Det er denne, at i det Øjeblik man slaar Hovedstaden sammen til een Kreds, medfører dette, at de Kvotienter, som muliggør Valg, bliver meget store. Den D'Hondtske Metode har nemlig den Egenskab, at naar den opererer med store samlede Tal, bliver Kvotienten større, end naar man deler disse samlede Tal ud i tre. Nu har i Hovedstaden Kvotienter paa 7 900, 9 500 og 8 600

givet Valg, men hvis man slaar alle Kredsenne sammen, vil der kræves en Kvotient af ca. 10 500 til at give Valg. Jeg henleder altsaa Partiet Venstres Opmærksomhed paa, at hvis det ikke kan samle 10 500 Stemmer om sin Liste ved næste Valg, vil den foreslaaede Ændring intet nytte Partiet, saa faar det alligevel ikke noget Mandat. Og dette er ikke helt udelukket, thi Venstres Liste var ikke en Venstreliste, men et Konglomerat af 3 forskellige Lister, og det er slet ikke sikkert, at dette Konglomerat kan holde sammen ved kommende Valg. Det er derfor rimeligt at søge andre Midler til at bringe Orden i disse Forhold end dette, som faktisk vil betyde en Forøgelse af Venstres Repræsentation udover det politisk berettigede.

Jeg skal dernæst vende mig til det andet Hovedpunkt, om hvilket Diskussionen har drejet sig, og der først give Indenrigsministeren Ret i, at det rent teknisk er uheldigt, at der staar, at *Partiet* skal foretage en Anmeldelse. Det er rigtigt, naar Ministeren spørger: Hvad er Partiet? — det fastslaas slet ikke, hvad det er — og siger, at der maa opstaa Usikkerhed desangaaende. Jeg gjorde opmærksom paa, da vi vedtog Loven; at man her havde gjort en uheldig Forandring fra, hvad der oprindeligt var foreslaaet. Oprindeligt var det fra min Side foreslaaet, at man skulde paalægge Kandidaterne som en Pligt at foretage en Anmeldelse, man vidste da, hvem man havde at holde sig til. Imidlertid, hvad er Partiet? Kan man kræve noget af det? Det viste sig, da det kom til Stykket, at man opgav at kræve Anmeldelse, og naar Partiet undlod det, maatte man skabe en Regel for Tilfældet. Det er sikkert, at hvis man vedbliver med Partilister eller Partianmeldelser i Rækkefølge, bør der foretages en Ændring i saa Henseende.

Men naar man dernæst gaar til at drøfte dette Spørgsmaal, vil jeg gerne henlede Opmærksomheden paa, at det er en fejlagtig Betragtning af hele dette Spørgsmaal, naar man gør Spørgsmaalet om Partilisters Bortfald til noget principielt eller til noget væsentligt i det Spørgsmaal, der her er Tale om. Man synes rent at skyde til Side, at den højtærede Indenrigsminister foreslaar to Ting, han foreslaar Partilisters Bortfald, men samtidig Stemmeoverføringen Bortfald; og det er dette sidste, som er det væsentlige, og som i Virkeligheden gør den højtærede Indenrigsministers Forslag principielt. Jeg er altsaa ikke enig med den højtærede Minister i, at han ingen principielle Ændringer foreslaar, han foreslaar en meget